

quid commune habet haec nativitas, de qua s. Christus locutus est, ad iudaica dogmata? Habet quidem communem qui primus homo factus est, & quae de cotta facta est mulier, & quae steriles generunt, & quae per aquam miracula perfecta sunt. Dico autem, qd Heliæus de aqua ferrum eduxit, & qd Iudei mare rubrum transierunt, & qd Naamá Syrus in Jordane pur

Tu es magister in Israel, & haec ignoras? Amen amen dico tibi, quia quod scimus loquimur, & quod vidimus testimoniū nostrum non accipitis. Si terra dixi vobis & non creditis,

quomodo si dixerim vobis cœlestia, credetis?

f Et nemo ascendit in celum nisi qui descendit de celo, filius hominis qui est in celo.

e Et sicut Moyses exaltauit serpētem in deserto, ita exaltari

Ho in oīa.
Pentec.

Hom. 25.

Hom. 26.

Ibidem

Hom. 26

Cap. 31.

Cap. 11.

Hom. 26 in
Ivan.

metur ita esse magister, ut multi Prophetarum de terra existimat, ubiungit: {Ec nemo ascendit in celum, nisi qui descendit de celo, filius hominis qui est in celo.} T H E O. Cum vero filii hominis descendisse de celo audis, non putes qd de celo caro descendit: hoc enim hereticorum dogma est, qui docebat qd Christus de celo corpusumperat, & per virginem transferat. C H R Y. Ho. eadem.

Filiū enim hominis non carnem hic vocavit, sed a minori substantia se totum nominavit. Est enim ei mans non esse salutarem: hoc ad rectitudinem rediit, filium Dei dicere, qui datur ad mortem, & mortem eius causam sum in mundum: vt iudicet mundum, sed vt saluet mundus perdeat. {Sic enim Deus dilexit mundum, vt filium suum unigenitum daret, vt omnis qui credit in ipsum non pereat, sed habeat vitam aeternam.}

f Sic enim Deus dilexit mundum, vt filium suum unigenitum daret, vt omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam aeternam. Non enim misit Deus filium suum in mundum, vt iudicet mundum, sed vt saluet mundus perdeat.

B Te totum vocare. B E D A. Si enim aliquis homo nudus de monate conculis descendat, & assumptus vestimentis et armis ad eum montem ascenda, recte ipse idem, qui prius descendit a descendit peribetur. H I L A. 10 de Trini. Vel quia de celo descendit Post præceptum de spiritu originis causa est. Non enim corpori Mariae originem dedit, licet ad incrementa partum; corporis omne qd sensus sui est, naturale contulerit, qd vero hominis filius est, suscepit in virgine canis est parvus, qd autem in celis est natura, semper permanentes potest, qd non ex infinitatis tua virtute in regione diffiniti corporis coarctauit verbi Dei potestatem, & qd de certissima cognitione, non aliter se habente loquitur: igit quidem, quod scimus, ait de seipso solo. A I M O. Quaeritur autem quare pluraliter dicit: Quod scimus loquimur? Ad quod dicendum, qd unigenitus Dei filius erat, qui hoc loquebatur, offendens qualiter patet in filio, & filius in patre, & spiritualiter etiam ab utroque inducibilis procedat. A L C V I. Vel dicit pluraliter, ac si dicat: Ego & illi, qui modo spiritu sunt renati, intelligimus illud quod loquimur, & quod vidimus apud patrem in abscondito, hoc teatrum fortis in mundo, & vos qui carnales estis, & superbi non accipitis testimonium nostrum. T H E O. Quod nequam quod Nicodemo dicit, fed de genere Iudeorum, qui vnde ad finem in quiete permanerunt. C H R Y. Quod quidem non turbat verbum est, sed manu scriptum ostendit. Hinc enim erudit nos cum ad aliquos locuri fuerimus, & non persuaderimus, non trifari, neque iraci, sed nostrum sermonem credibilem facere non solum non irascendo, sed etiam non clamando. Materiam enim clamor est. Iesus autem dogmata excelsa tangere debens, propter audientiam infirmitatem deinceps multoties, & non continuo dignus sua magnitudine dogmatis immoratur, sed magis his, quæ condescensionem habent, unde hic subditur. {Si terra dixi vobis, & non creditis, quomodo si dixerim vobis cœlestia, crederemus? A V G. Hoc est, si non creditis quia templum possum sustinare diebetum a vobis, quomodo credetis quia per spiritum fatus possum habere?} C H R Y. Quia dixerat beneficium baptismi, inducit huius causam, scilicet crœcum, dicens. {Et sic Moyses, &c.} B E D A. Magistrum legis Moseum ad spiritualem sensum eiusdem legis inducit recordans salutis historiam, & hanc in figuram sua passionis, atq; humana salutis ratione, edificerens. A V G. de Pecc. mer. & remissi. Serpentum enim incusibus in deserto multi moriebantur, ac sic Moyses ex precepto domini exaltauit in deserto aeneum serpentem, hunc videntes sanabatur continuo. Exaltatus serpens est mors Christi, eo significandi modo quo per efficientem id quod efficitur, significatur. A serpente qui peccatum venit, qui peccatum quo mortuus homini perfundit dominus autem in carnem suam non peccatum transtulit tamquam venenum serpentis, sed mortem, vt efficit in similitudine carnis peccati pena culpa, vnde in carne peccati & pena solueretur & culpa. T H E O. Videas ergo figuram ad veritatem. Ibi enim serpentis similitudo speciem quidem habet, venientem autem non habet, sic & hic Christus a peccato liber: in similitudinem carnis peccati venit. Exaltari autem audiens, suspensio in colligas in alcum, vt sanctificaret aerem, qui sanctificaret terram ambulando in ea, intelligens etiam per exaltationem gloriam, nam illa crucis altitudo gloria Christi facta est, in quo enim iudicari voluit, in hoc hunc mundi principem iudicavit. Adam enim iuste mortuus est, quia peccatum, dominus vero iniuste, quia peccatum non fecit. Postquam ergo iniuste mortem sustinuit, perirevit illum, qd cum tradidit morti, & sic liberavit Adam a morte, sed in hoc denuntiante finiunt. Non enim potuit in cruce dominum contristare vt crucifigentes odirent, sed magis diligebant & eos orabant, sic igitur crux Christi eius exaltatio & gloria facta est. C H R Y S O S T O M V S: Ideo etiam non dixit: Pendere oportet filium hominis, sed quia enim non vnum cum illo iam factum sumus vnde solus venit, in se solus reddit etiam in nobis & is, qui in celo semper est, & proper figuram hoc posuit, vt discas quoniam cognata sunt vetera nouis: deinde ut cognoscas, quoniam non iniustus ad passionem uenit, & adhuc ut discas, quoniam multis hinc nascitur fatus. A V G V S T I N V S Lib. & cap. eadem. Sicut ergo tuus qui conficebat exaltatum serpentem a veneno sanatur, & a morte liberabatur, sic nunc qui conformatus similitudini mortis Christi per fidem, baptismumque eius, & a peccato per iustificationem, & a morte per resurrectionem liberatur: hoc est enim diuina substantia longe diffinitor potuit propter nos ita scipere humanam substanciali, vt una persona fieret, quanto credibilius alii sancti sunt cum homine Christus vnum Christus, vt omnibus per eius gratiam ascendentibus, ipse vnum auctorat in celum, qui de celo descendit? C H R Y. vel aliter, quia dixerat Nicodemus: Scimus quoniam a Deo venisti magister, ne excedat crucifixum

crucifixum, non pereat: multo magis qui crucifixus est, non periret. A V G. Hoc autem interret inter figuram imaginem, & re ipsam, quia sanabatur a morte ad temporalem vitam: hi autem, ut habeant vitam aeternam.

Tract. 12. Hom. eadem. f. C H R Y. Quia dixerat: Oportet exaltari filium hominis, quo mortem occulte significatur, ne auditor tristis ab his fieri verbis, hominum quid de eo suscipiant, & mortem eius extinguitur. Est enim ei mans non esse salutarem: hoc ad rectitudinem reducit, filium Dei dicere, qui datur ad mortem, & mortem eius causam esse vita aeterna. Non enim misit Deus filium suum in mundum, vt iudicet mundum, sed vt saluet mundus perdeat. {Sic enim Deus dilexit mundum, vt filium suum unigenitum daret, vt omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam aeternam.}

f Sic enim Deus dilexit mundum, vt filium suum unigenitum daret, vt omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam aeternam. Non enim misit Deus filium suum in mundum, vt iudicet mundum, sed vt saluet mundus perdeat. {Sic enim Deus dilexit mundum, vt filium suum unigenitum daret, vt omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam aeternam.}

B Ante finem f. C H R Y. Quia dicitur: Qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam aeternam. Non enim misit Deus filium suum in mundum, vt iudicet mundum, sed vt saluet mundus perdeat. {Sic enim Deus dilexit mundum, vt filium suum unigenitum daret, vt omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam aeternam.}

Deus dilexit mundum, vt filium suum unigenitum daret, vt omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam aeternam. Ne miraris quoniam ego debeo exaltari, vt vos saluemini: tamen & patri hoc videtur, qui ita nos dilexit, vt pro servis inde uictis filium dederit, dico autem. {Sic Deus dilexit mundum, vt filium suum unigenitum daret, vt omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam aeternam.}

In extremo iudicis aliqui non iudicantur, sed pereant, de quibus hic dicitur: {Q uo non credit, iam iudicatus est.} Non enim eorum tunc causa disficiuntur, qui a conspectu districti iudicis, iam cum damnatione sua infidelitatem abdicent, professionem vero fidei retinent, sed professionis opera non habentes, redarguntur ut pereant. Qui vero nec fidei sacramenta tenuerunt, increpatione iudicis in extrema examinatione non audiunt, quia praedicti

in infidelitate fixe tenebri, sive quem de pexerant in extremitate argi non merentur. Princeps namque terrenam rem publicam regens, aliter puniri cunctum delinquentem, atque aliter hostem exterius rebellantem. In illo iura sua consulti: contrahit item vero illa morte digna, et iniqua, qui malitia tormenta retribuit, de male vero eius quid lex habeat, non requirit. neque enim legi necessitate per primum, qui legi non quam potuit teneri. A L C V I.

Quarecumque iudicatus est, qui non credit, causam assignat dices, quia non credit in nomine unigeniti filii Dei. In hoc enim solo nomine est salus. Non haberet Deus multis filios qui possint salvam Cap. 33. re hunc habet unigenitum, per quem salvam, A V G. de Pec. me. & rem. lib. 1. Vbi ergo parvulos ponimus baptizatos, nisi inter eos qui crediderint, hoc enim eis acquiritur per virtutem sacramenti, & offerentur responsum, ac per hoc eos qui baptizati non sunt, inter eos qui non crediderint, statim.

g A L C V I. Reddit causam quare non crediderunt, & quare iuste damnantur dicens: {Hoc est autem iudicium, quia lux x. Hom. 27. uniuersitatem mundum. C H R Y S O S T O M. Quasi dicat. Numquid ipsi eam quiescerunt, vel laborauerunt, ut inuenirent? Ipsa lux uenit ad eos necei occurrerunt, unde sequitur. Et dixerunt hunc homines magis tenebras, quam lucem. Hic de reliquo omni eos priuat excusatione: uenit enim eriperet a tenebris, & a lucem ducere. Qis ergo eius, qui non uult ad lucem accedere, miserebitur?

B E D A. Lucem seipsum appellat, de qua supra euangelista dicit: Erat lux uera. Tenebras vero appellant peccata, deinde quia uidetur multus esse incredibilis quod dictum est: nullus enim tenebras prænorunt luci: subdit causam quare haec passi sunt dicens.

{Erat enim eorum opera mala.} Et si quidem in iudicium ueniret, habebat hoc aliquam rationem, qui enim malorum fisi confusus est, fugere iudicem conuenienti parcenti uero, qui deliquerunt occurrit. dicens igitur: {Erat,} eos qui multorum libris erant confusi peccatorum maxime. Christo ad ignoscendum uenienti occurrere, quod & in multis factum est. Etenim publicani & peccatores uenientes recumbent cum Iesu, quia uero quidam sunt ita molles ad eos, qui pro uirtute sunt labores, ut uisque ad ultimum uelint adherere malicie, in horum iniuria subdit. {Omnis enim qui male agit, odit lucem. Quid quidem dictum est de his qui eligunt in malitia manere. A L C V I. Quia omnis qui male agit, odit lucem, id est qui in intentione peccandi, cui placet peccatum, odit lucem, quæ detegit peccatum. A V G V S T I N V S. decimo Confessionum. Quia enim falli nolunt, & fallere uolunt, amant eum cum seipsum indicat, & oderunt eum cum eos ipsa lux indicat. Inde retribueret eis, ut eos nolentes manifestet, & eis ipsa non se manifesta. Amant ergo ueritatem lucentem, & oderunt eam redarguentem, unde sequitur. {Et non uenit ad lucem, ut non arguant opera eius.} C H R Y. Eum enim qui in Paganismo uiuit, nullus redarguit, quia De tales habet, & dignat dogmatibus opera demonstrat. Qui uero Christi sunt male uiuentes, ab omnibus rectis accusantur. Si autem Gentiles sunt recte uiuentes, hoc manifeste non noui. Non enim mihi dicas eos, quia a natura sunt mites & honesti: non enim est hoc uirtus, sed cum dicit, qui inuestigat, quid igitur si immundam habeat vitam? maxime quidem Paulus tales non fideles esse dicit. Conferuntur, inquit, se nos Deum, factis autem negat, sed hoc illud significat, quia secundum hoc qui credit, non iudicatur, sed operum quide